

bylo v souzeném případě účelné a nutné, by zábrany na kritickém přejezdu byly opatřeny mřížemi, takže stačí dovolatele v tom směru na důvody jejich rozsudků poukázati. Ve zjištěné skutečnosti, že zábrany v souzeném případě nebyly opatřeny ochrannými mřížemi a dráha na kritickém přejezdu provozovala dopravu bez zábran opatřených mřížemi, jest úchylka od normální dopravy, která byla způsobila přivoditi poškození nebo smrt člověka a která nastala mimo osobu poškozeného. Nepochybily tudíž nižší soudy, posoudivše případ podle předpisů zákona čis. 27/69 ř. zák. o ručení železnic. Pokud dovolatel dovozuje, že vniknutí žalobce na trať, kde byl přejet vlakem, jest náhodou, již zavinil nezletilý Sch. a za niž neručí dráha, nýbrž osoby označené v § 1309 obč. zák., a míní těmito vývody provést vyvíňovací důvod podle § 2 citov. zák., neodvratný čin třetí osoby, jejíž zavinění nemá zastupovati, přehlíží, že zákon vyžaduje k vyvinění důkaz, že příhoda v dopravě byla způsobena neodvratným činem třetí osoby — kterýžto důkaz ovšem podán nebyl.

Čís. 11242.

Předpis § 77 živn. řádu o čtrnáctidenní výpovědní lhůtě není dotčen předpisem § 1159 obč. zák.

Novoročné se stalo vyplácením a přijímáním po celou dobu služebního poměru součástí zaměstnancovy odměny za konané práce.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1931, Rv I 1681/30.)

Žalobce byl zaměstnán u žalovaného jako krejčí s týdenním platem 250 Kč. Dne 10. listopadu 1929 byl žalobce z práce propuštěn. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném zaplacení mzdy za šestinědělní výpovědní lhůtu a novoročného ve výši dvoutýdenního platu. Procesní soud první stolice přisoudil žalobci jen mzdu za jeden týden, zjistiť, že žalobce konal jen práce řemeslné, nikoliv práce vyššího druhu, zejména ne převážně, neboť braní míry na obleky, střihání na kalhoty a upravování obleků podle příkazů prodávajících, ani přišívání kožešinových límců na dámské pláště, nejsou úkony, jež by bylo lze označiti za práce vyšší nikoliv kupecké, neboť k uvedeným pracím nepotřeboval žalobce většího, nanejvýš odborného vzdělání, ježto šlo o obyčejnou krejčovskou práci, nanejvýš any se konaly jen podle příkazů bez vlastního zkoušení na zákaznících. Odvolací soud přisoudil žalobci dalších 703 Kč. Důvody: Prvým soudem bylo zjištěno, že žalovaný propustil žalobce z práce bez výpovědi, a že neměl zákonného důvodu k jeho okamžitému propuštění. Odvolatel napadá názor napadeného rozsudku, že žalobce nekonal práce vyššího druhu, a tomuto názoru jest přisvědčiti. Zákon o obchodních pomocnících pojem vyšších služeb sice nedefinuje a nezáleží zajisté na titulu, jež měl žalobce v závodě žalovaného, nýbrž bude rozhodovati jen služba žalobcem skutečně konaná. Ve službě, jak prvním soudem byla zjištěna, spatřovati

lze jen práci dělníka, k níž lze každému dělníku nabýti způsobilosti, je-li všímavý a má-li delší praxi, a nenáleží tedy služba ta k vyšším službám, jež předpokládají vybavení jistým disposičním právem, samostatnou rozhodovací mocí, zkrátka vedoucí postavení (rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 4854 sb. n. s.). K takovýmto vyšším službám nepatří braní míry na obleky, přešívání koupených šatů, zhotovování kalhot a pod., ani v tom případě, jsou-li provozovány zaměstnancem, jenž jest vyučeným krejčovským mistrem, ani dozor nad učněm a dělníky, který ovšem v souzeném případě ani nebyl prokázán. Vykonával-li tedy žalobce v závodě žalovaného jen práce řemeslné bez samostatné rozhodovací moci, musí býti považován jen za pomocného dělníka podle § 73 živnostenského řádu. Prvý soud však pochybil při právním posuzování věci této tím, že nehleděl k ustanovení § 153 III. dílčí novely k občanskému zákonu, podle něhož ustanoveními občanského zákona nejsou dotčeny zvláštní zákonem předpisy, jež platí o určitých služebních poměrech, najmě předpisy živnostenského řádu, a tu podle § 77 téhož řádu platí výpovědní lhůta čtrnáctidenní, není-li smluvna jiná lhůta. Poněvadž žádná ze stran ve sporu netvrdí, že byla jiná výpovědní lhůta mezi stranami smluvna, jest za to míti, že i v souzeném případě platí zákonná lhůta výpovědní, jest tedy žalovaný podle § 84 ž. ř. povinen zaplatiti žalobci mzdu za tuto celou výpovědní lhůtu, tudíž 500 Kč. Pokud jde o remuneraci, zjistil první soud, že sice výslovně mezi stranami nebyla smluvna, že však žalobce novoročně dostával po celou svou pracovní dobu, s počátku ve výši týdenního, později dvoutýdenního platu, a ze seznání žalovaného vyplývá, že novoročně v posléz uvedené výši dostával žalobce již tři roky. Soud odvolací vzhledem k těmto zjištěným okolnostem nesdílí názor prvního soudu, že poskytování novoročního jest považovati za pouhý dar, na nějž by žalobce neměl nárok, nýbrž má za to, že novoročné, jež bylo skutečně poskytováno žalobci po celou dobu služební v žádané výši po dobu tří let, jest částí odměny za konané práce, takže žalovaný jest podle § 84 živn. řádu povinen příslušnou jeho část, připadající nejen na dobu výpovědní, nýbrž i na celý čas, po který žalobce u žalovaného v roce 1929 byl zaměstnán, žalobci nahraditi, a poněvadž výpověď končila 25. listopadu 1929, přísluší žalobci část této remunerace, připadající na dobu jednoho roku bez pěti týdnů, tudíž 453 Kč.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolání žalovaného.

D ů v o d y:

Po právní stránce byla věc odvolacím soudem posouzena správně i v otázce výpovědní doby, i v otázce roční remunerace. Odvolací soud považuje žalobce za živnostenského pomocného pracovníka podle § 73 živn. řádu, což dovolatel uznává za správné, poukazuje sám k tomu, že žalobce byl u něho zaměstnán jako krejčovský dělník. Z toho však plyne, že pro žalobce platí výpovědní lhůta čtrnáctidenní, stanovená v § 77 živn. řádu, nikoliv lhůta týdenní podle § 1159 obč. zák. Namítá-li do-

volatel, že ustanovení § 77 živn. řádu nelze použít, poněvadž jest to vyloučeno velicím předpisem § 1159 obč. zák., přehlíží ustanovení § 153 třetí dílčí novely k obč. zák., jež bylo v napadeném rozsudku vyloženo správně a ve shodě s rozhodnutím čís. 949 sb. n. s. I pokud jde o novoroční remuneraci, schvaluje nejvyšší soud názor odvolacího soudu, že se novoročné stalo vyplácením a přijímáním po celou dobu služebního poměru součástí žalobcovy odměny za konané práce, neboť na jedné straně dal žalovaný najevo vyplácením novoročného v žádané výši po dobu tří let, že uznává, že žalobce má na ně nárok, na druhé straně žalovaný přijímáním výroční odměny projevilsouhlas s tímto zvýšením svých služebních požitků, takže došlo mezi stranami k dohodě mlčky podle § 863 obč. zák. a žalovaný nemůže jednostranně zkracovat žalobcovy služební požitky odepřením novoročného. Tvrdí-li dovolatel, že žalobce konal v roce 1929 práce velmi nedbale, že poškodil žalovanému mnoho věcí a že proto žalovaný neuznal za vhodné, poskytnouti žalobci vánoční odměnu, nelze k tomu přihlížeti při přezkumu napadeného rozsudku po stránce právní, protože nic takového nebylo odvolacím soudem zjištěno a dovolací důvod právní mylnosti není v této příčině podle zákona proveden.

Čís. 11243.

Společnost s r. o. (zákon ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák.).

Nastoupením likvidátorů přestává samo sebou zastupitelské oprávnění dosavadních jednatelů, kteří nebyli zřízeni za likvidátory, a nemá jednatel nárok na odměnu za jednatelskou činnost za likvidace společnosti s r. o. Lhostejno, že jednatel byl zřízen ve společenské smlouvě za jednatele »na dobu svého společenského poměru« a že nebyl vymazán z rejstříku.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1931, Rv I 1832/30.)

Žalobce byl jednatelem společnosti s r. o. s měsíčním příjmem 2.500 Kč. Usnesením valné hromady společnosti ze dne 17. července 1929 vstoupila společnost do likvidace; žalobce nebyl ustanoven likvidátorem. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalované společnosti v likvidaci zaplacení 2.500 Kč za jednatelskou činnost v měsíci prosinci 1929. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Podle § 84 zákona o společnostech s r. o. zrušuje se společnost s r. o. usnesením společníků. Zrušení společnosti následuje likvidace, při níž zastupují společnost soudně i mimosoudně likvidátoři (§ 89, § 90 zák. o společnostech s r. o., čl. 137 obch. zák.). Před zrušením společnosti zastupují ji podle § 18 zák. jednatele soudně i mimo soud. Z toho vyplývá, že likvidátoři nastupují na místo jednatelů. Žalobce nemá tudíž nárok na plat jako jednatel. Zda má nárok na placení měsíčních 2.500 Kč na základě jiného ujednání, netřeba řešiti v tomto sporu, ježto žalobce opírá žalobní nárok výslovně o to, že mu přísluší